

AGNÈS MARTIN-LUGAND

Šťastní ľudia
čítajú a pijú kávu

motto

román

Šťastní ľudia čítajú a pijú kávu

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.motto.sk

www.albatrosmedia.sk

motto

Agnès Martin-Lugand

Šťastní ľudia čítajú a pijú kávu – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

AGNÈS MARTIN-LUGAND

Šťastní ľudia
čítajú a pijú kávu

motto

*Guillaume a Simon-Aderaw sú mojím životom.
Im venujem tento román.*

„Rátame s tým, že po čase ho prekonáme,
a nazdávame sa, že by bolo nevhodné
a škodlivé narúšať ho.“

(Sigmund Freud o smútku,
„Smútok a melanchólia“,
Metapsychológia)

~ 1 ~

- Mama, prosím tá!
 - Clara, povedala som nie.
 - Diane, no tak! Pusti ju so mnou!
 - Colin, za čo ma máš! Ak Clara pôjde s tebou, niekde sa zatúlate, a na prázdniny odídeme o tri dni neskôr.
 - Tak pod' s nami, postrážiš nás!
 - To určite nie. Nevidel si, čo mám ešte urobiť?
 - Tým lepšie, ak Clara pôjde so mnou, budeš mať pokoj.
 - Mama!
 - Tak dobre. Chod'te. Nech vás už nevidím!
- S krikom bežali dolu po schodoch.
Dozvedela som sa, že šaškovali ešte aj v aute,

keď do nich vrazil kamión. Povedala som si, že zomreli v smiechu. A že by som bola chcela byť s nimi.

Odvtedy si už rok každý deň opakujem, že som radšej mala zomrieť s nimi. No srdce mi napriek tomu bije. A udržiava ma pri živote. Na moje veľké nešťastie.

Ležala som na pohovke a pozorovala som obláčiky dymu z cigarety, keď sa otvorili vchodové dvere. Félix už nečakal, kým ho k sebe pozvem. Ukázal sa len tak, takmer bez ohlásenia. Prichádzal každý deň. Čo mi to zišlo na um nechať mu druhé kľúče.

Pri jeho príchode som sa strhla a popol mi skončil na pyžame. Odfúkla som ho na zem. Aby som nevidela, ako sa pustí do upratovania, odišla som do kuchyne doplniť si kofeín.

Keď som sa vrátila, v miestnosti sa nič nezmenilo. Všade plné popolníky; na nízkom stolíku sa kopili prázdne taniere, škatule od donesených jedál a fľaše. Félix sedel s prekríženými nohami a hľadel na mňa. Vidieť ho takého vážneho ma na okamih vyviedlo z miery, najviac ma však prekvapilo jeho oblečenie. Prečo bol v obleku? Kam sa podeli jeho neodmysliteľné deravé džínsy a vyťahované tričko?

– Kam takto ideš? Na svadbu či na pohreb?

– Koľko je hodín?

– To nie je odpoveď na moju otázku. Kašlem na to, koľko je hodín. Chceš niekoho uloviť?

– Možno. Sú dve popoludní a ty sa musíš umyť a obliecť. Nemôžeš tam ísť v takomto stave.

– A kam by som mala ísť?

– Hýb sa. Čakajú nás tvoji aj Colinovi rodičia. Musíme tam byť do hodiny.

Telom mi prebehla triaška, ruky sa mi rozochveli a žľč mi stúpila až kdesi do hrdla.

– To neprichádza do úvahy, na cintorín nejdem. Počuješ?

– Urob to pre nich,– povedal mi zmierlivo. – Poď si ich uctiť, dnes tam musíš ísť, je to práve rok, každý ťa podporí.

– Nechcem, aby ma niekto podporoval. Odmietam ísť na ten hlúpy spomienkový obrad. Myslíte si, že mám oslavovať ich smrť?

Zlyhal mi hlas a vytekli mi v ten deň prvé slzy. Cez hmlu som videla, ako Félix vstal a podišiel ku mne. Objal ma a pritisol k sebe.

– Diane, urob to pre nich, prosím.

Prudko som ho odtisla.

– Si hluchý? Povedala som nie. Odíd! – zrevala som, keď sa chcel ku mne znovu priblížiť.

Rozbehla som sa do spálne. Hoci sa mi triasli ruky, podarilo sa mi zamknúť na dvakrát. Opretá

chrptom o dvere som sa zosunula na zem, kolenná som si pritisla k hrudi. V dome nastalo ticho, bolo počuť len Félixove vzdychy.

– Prídem zasa večer.

– Nechcem ťa viac vidieť.

– Aspoň sa pokús umyť, inak ťa strčím pod sprchu ja.

Jeho kroky sa vzdialili a podľa buchnutia dverí som usúdila, že napokon odišiel.

Dlhé minúty so zostala s hlavou na kolenách, potom som sa pozrela na posteľ. Štvornožky som sa k nej dotiahla, vyliezla som hore a zavrátila sa do prikrývky. Tak ako vždy, keď som sa tam utiekala, chcela som nosom zacítiť Colinovu vôňu. Už vyprchala, no aj tak som nikdy nevymenila plachty. Chcela som ju ešte cítiť. Chcela som zabudnúť na nemocničný pach, na pach smrti, ktorý mu prenikol do kože, keď som si naposledy pritisla hlavu na jeho krk.

Chcela som spať, spánok prinášal zabudnutie.

Keď som pred rokom prišla na pohotovosť v spoločnosti Félixu, oznámili mi, že už je neskoro, že moja dcéra zomrela ešte v sanitke.

Lekári mi nechali iba čas na to, aby som sa vyvracala, a potom mi oznámili, že Colinovi zostávajú už len minúty, nanajvýš zopár hodín. Ak som

sa s ním chcela rozlúčiť, nesmela som strácať čas. Chcelo sa mi revať, kričať, že klamú, ale nevládala som. Bolo to ako zlý sen, želala som si, aby som sa mohla z neho prebudiť. No sestrička nás odviedla k boxu, kde ležal môj muž. Od chvíle, ako som vošla do tej miestnosti, sa mi každé slovo i gesto zapísali do pamäti. Colin ležal na posteli napojený na hučiace a blikajúce prístroje. Jeho telo bolo takmer nehybné, na tvári mal samú modrinu. Niekoľko minút som len ohromene stála. Félix ma sledoval, a to mi zabránilo zložiť sa. Colin trochu nachýlil hlavu smerom ku mne, naše oči sa stretli. Našiel silu usmiať sa. Nato som podišla k nemu. Chytila som ho za ruku a on tú moju stisol.

– Musíš byť s Clarou, – vyslovil s námahou.

– Colin, Clara je...

– Je na operačnej sále, – doplnil ma Félix.

Pozrela som sa naňho. Usmial sa na Colina a vyhol sa môjmu pohľadu. Hučalo mi v ušiach, každá čiastočka môjho tela sa rozochvela, zrak sa mi zahmlil. Pocítila som, že Colin mi stisol ruku silnejšie. Hľadela som naňho, kým počúval, ako mu Félix hovorí o Clare a vysvetľuje mu, že sa z toho dostane. To klamstvo ma tvrdo vrátilo do reality. Colin namáhavo povedal, že nevidel kamión, že spieval s Clarou. Stratila som reč. Sklonila som sa k nemu, rukou som mu prešla po vla-

soch, po čele. Znovu obrátil tvár ku mne. Cez slzy som videla jeho črty rozmazane, už sa mi začínal strácať, vzlykla som. Zdvihol ruku a priložil mi ju na líce.

– Pššš, moja láska, – povedal mi. – Upokoj sa, počula si Félixa, Clara ťa bude potrebovať.

Nedokázala som uhnúť pred jeho pohľadom plným nádeje pre našu dcéru.

– No čo ty? – dostala som zo seba.

– Na nej záleží, – povedal a utrel mi na líci slzu.

Rozvzlykala som sa ešte väčšmi, tvár som si skryla do jeho ešte teplej dlane. Ešte bol tam. Ešte. Upriamila som sa to ešte.

– Colin, nemôžem ťa stratiť, – šepkala som.

– Nie si celkom sama, máš Claru, a Félix sa o vás postará.

Potriasla som hlavou a neodvážila som sa naňho pozrieť.

– Miláčik, všetko bude dobré, budeš statočná pre našu dcéru...

Jeho hlas odrazu pohasol. Spanikárila som a zdvihla hlavu. Vyzeral tak vyčerpane. Vyčerpával na mňa posledné sily, tak ako vždy. Pritisla som sa k nemu, aby som ho pobozkala, reagoval s tou troškou života, čo mu ešte zostávala. Lahla som si k nemu, pomohla som mu položiť hlavu na mňa.

Kým bol v mojom náručí, nemohol ma opustiť. Colin mi naposledy zašepkal, že ma ľúbi, sotva som mu stihla odpovedať, kým ticho zaspal. Zostala som tak niekoľko hodín, držala som ho pri sebe, kolísala, bozkávala, vdychovala. Moji rodičia sa ma pokúšali dostať od neho, no kričala som. Colinovi rodičia prišli za svojím synom, ale nedovolila som, aby sa ho dotkli. Bol iba môj. Félix svojou trpezlivosťou napokon dosiahol, že som poslúchla. Dlho ma upokojoval a pripomínal mi, že sa musím rozlúčiť s Clarou. Moja dcéra bola jediná na tomto svete, ktorá ma mohla odlúčiť od Colina. Smrť na tom nič nezmenila. Uvoľnila som krčovité zovretie a pustila jeho telo. Naposledy som ho pobzkala na pery a odišla som.

Ku Clare som kráčala v akejsi hmle. Zareagovala som až pred dverami.

– Nie, – povedala som Félixovi. – Nemôžem.

– Diane, musíš sa ísť na ňu pozrieť.

Stále som hľadela na dvere a niekoľko krokov som cúvla, potom som sa rozbehla preč po nemocničnej chodbe. Odmietala som vidieť mŕtvu dcéru. Chcela som si zachovať spomienku iba na jej úsmev, na blondavé kučery poletujúce okolo jej tváre, na jej šibalské oči, aj v to ráno, keď odišla s otcom.

Dnes, tak ako už celý rok, v našom byte vládlo ticho. Už nijaká hudba, nijaký smiech, nijaké nekonečné rozhovory.

Automaticky som vykročila do Clarinej izby. Všetko tam bolo ružové. Od chvíle, ako som sa dozvedela, že budeme mať dcéru, som vyhlásila, že dekorácia sa bude odvíjať od tejto farby. Colin použil pozoruhodné množstvo najrozličnejších úskokov, aby som zmenila názor. Neustúpila som.

Ničoho som sa nedotkla; ani jej zrolovanej prikrývky, ani porozhadzovaných hračiek, ani nočnej košele na zemi, ani jej malého kolieskového kufríka, kam si uložila bábiky na prázdniny. Chýbali tam dva najmilšie plyšové kusy – s jedným odišla a s druhým som ja spávala.

Ticho som zatvorila dvere a zamierila som ku Colinovmu šatníku. Vzala som odtiaľ novú košelu.

Keď som sa zatvorila v kúpeľni, aby som sa osprchovala, počula som, že sa Félix vrátil. Zrkadlo bolo zakryté veľkým závesom, všetky poličky vyprázdnené, s výnimkou fľaštičiek Colinovej kolínskej. Nijaká ženská kozmetika, nijaký mejkap, krém ani bižutéria.

Nereagovala som na chladné dlaždice, bolo mi to jedno. Voda mi stekala po tele, ale nepociťo-

vala som to ako niečo príjemné. Do dlane som si napustila Clarin jahodový šampón. Sladká vôňa mi vohnala slzy do očí a vyvolala vo mne akési morbidne uspokojenie. Môj rituál sa mohol začať. Pleť som si pokropila Colinovým parfumom ako prvú ochrannú vrstvu. Pozapínala som gombíky na jeho košeli – to bola druhá vrstva. Obliekla som si jeho sveter s kapucňou – ako tretiu vrstvu. Mokré vlasy som si zviazala, aby si zachovali jahodovú vôňu – štvrtá ochranná vrstva.

V obývačke boli pootvárané okná a zmizli z nej moje odpadky. Podľa všetkého sa niečo podobné odohrávalo aj v kuchyni. Skôr ako som zašla za Félixom, pozatvárala som a zatemnila okná. Šero bolo mojím najlepším priateľom.

Félix si prezeral mrazničku. Oprela som sa o ve-raje a pozorovala som ho. Oblečený bol ako vždy, pohojďával bokmi a popískoval si.

– Mohla by som vedieť, čo ti spôsobilo takú dobrú náladu?

– Minulá noc. Počkaj, pripravím večeru a všetko ti porozprávam.

Obrátil sa ku mne a hľadel mi do očí. Priblížil sa a viac ráz sa zhlboka nadýchol.

– Prestaň na mňa fučať ako pes, – povedala som mu.

– Musíš s tým prestať.

– Čo sa ti nepáči? Umyla som sa.

– To je predsa normálne.

Pobozkal ma na líce a išiel pokračovať v prípravách.

– Odkedy vieš variť?

– Nevarím, používam mikrovlnku. Len musím ešte nájsť niečo zaujímavé pod zub. V tvojej mrazničke je to horšie ako na púšti Gobi.

– Ak si hladný, objednaj pizzu. V nijakom prípade nevieš variť. Pokažíš aj zmrazené jedlo.

– Preto ste ma s Colinom desať rokov stravovali. Máš vynikajúci nápad, aspoň sa ti môžem viac venovať.

Išla som sa schúliť na pohovku. Chystala som sa vypočuť si Félixovo rozprávanie o fantastickej noci. Vzápätí sa predom zjavil pohár červeného vína. Félix sa usadil oproti a podal mi škatuľku cigariet. Hneď som si jednu zapálila.

– Pozdravujú ťa tvoji rodičia.

– Dobré, – odvetila som a vyfúkla naňho dym.

– Boja sa o teba.

– Nemusia.

– Radi by ťa prišli pozrieť.

– Nechcem. Môžeš byť šťastný, že si jediný, koho znesiem.

– Som nenahraditeľný, bezo mňa sa nezaobídeš.

– Félix!

– Výborne, ak naliehaš, vyrozprávam ti do detailov včerajší večer.

– Ach, len nie tvoj sexuálny život.

– Nevie, čo chceš počuť. Či o mojich kúskoch alebo o tvojich rodičoch.

– OK, tak do toho, počúvam.

Félix sa nevyhýbal pikantným podrobnostiam. Život bol preňho obrovská slávnosť okorenená neviazanou sexualitou a vychutnávaním výnimočných príležitostí. Pohrúžil sa do svojich historiek a nečakal, že mu odpoviem, iba bez prestania hovoril a hovoril. Nezastavil sa, ani keď sa ozval zvonček.

Tak sa aj poslíček dozvedel, ako ho pozval do posteľe akýsi dvadsaťročný študent. Ďalší z radu tých, ktorých sa Félix podujal vychovávať.

– Keby si bola videla, ako sa ten fešáček zatváril, len-len že ma nepoprosil, aby som sa mu venoval. Trápi ma to, – povedal, predstierajúc, že si utiera slzu.

– Si naozaj odporný.

– Vystríhal som ho, no čo chceš, kto spozná Félix, nevie sa od neho odtrhnúť.

Kým ja som si zobla iba zo dva-tri kúsky, on sa pustil do jedla s nadšením. Nevyzeral však, že chce odísť. Akosi čudne stíchol, pozbieral zvyšky a zmizol v kuchyni.

– Diane, vôbec si sa ma nespýtala, aký som mal deň.

– To ma nezaujíma.

– To je už priveľa. Ako môžeš byť taká ľahostajná?

– Mlč, som čokoľvek iné, len nie ľahostajná. Čo si to ku mne dovoľuješ? – skríkla som a vyskočila.

– Doriti! Pozri sa na seba! Vyzeráš ako troska. Nič nerobíš. Len fajčíš, piješ a spíš. Váš byt sa zmenil na svätyňu. Už sa nevládzem pozerat' na to, ako upadáš.

– Nikto to nemôže pochopiť.

– Ba môže, každý chápe, čo musíš prežiť. Ale zato sa nemusíš zničiť. Už to je rok, čo si ich stratila, je načas žiť. Bojuj, urob to pre Colina aj pre Claru.

– Nevieť bojovať a ani po tom netúžim.

– Dovoľ mi, aby som ti pomohol.

Už som to nemohla vydržať, a tak som si zapchala uši a zatvorila som oči. Félix ma objal a prinútil ma sadnúť si. Mala som právo na jeho zadúšajúcu prítulnosť. Nikdy som nepochopila, prečo potreboval pritisnúť ma k sebe.

– Prečo by si si so mnou dnes večer nevyšla? – spýtal sa.

– Nič si nepochopil, – odvetila som a napriek všetkému som sa k nemu pritisla.

– Prekonaj sa, poď von. Nemôžeš tu byť stále zatvorená. Poď so mnou zajtra do našej kaviarne.

– Kašlem ti na ňu!

– V tom prípade poďme obaja na dovolenku. Zatvorím ju. Štvrt' sa niekoľko týždňov zaobíde bez našej literárnej kaviarne.

– Netúžim po dovolenke.

– Opak je pravda. Budeme sa spolu smiať, budem sa ti venovať dvadsaťštyri hodín. Potrebuješ to, aby si sa postavila na nohy.

Nevidel, ako som prevrátila oči pri pomyslení, že ho budem mať ustavične pri sebe.

– Počuj, nechaj ma, nech o tom porozmýšľam,
– upokojila som ho.

– Sľubuješ?

– Áno, no teraz si chcem ľahnúť, choď už.

Hlučne ma pobožkal na líca a vytiahol si mobil. Prebehol svoj pozoruhodný adresár a zavolať akémusi Stevenovi, Fredovi a aj Alexovi. Napokon sa pobral na odchod so vzrušujúcou vidinou neviazaného večierka. Vstala som, zapálila som si cigaretu a zamierila som ku vchodu. Skončil telefonovanie, naposledy ma pobožkal a pošepkal mi „dovidenia zajtra, ale nie veľmi skoro, dnes večer to bude husté“. Iba som prevrátila oči. Zajtra sa kaviareň určite neotvorí načas.

Félix ma vyčerpал. Mala som ho rada, ale stačilo.

V posteli som si preberala, čo povedal. Vyzeralo to, že je odhodlaný prinútiť ma reagovať. Musela som za každú cenu nájsť spôsob, ako mu uniknúť. Keď dostal takýto nápad, nič ho nemohlo zastaviť. Chcel, aby mi bolo lepšie, ale ja nie. Čo som mala vymyslieť?